

"EDINOST"

izhaja dvakrat na teden, vsako sredo in soboto ob 1. uri popoldne.

„Edinost“ stane:

za vse leto gl. 6.—; izven Avst. 9.— gl.
za polu leta " 3.—; " " 4.50 "
za četrt leta " 1.50; " " 2.25 "
Posamične številke se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 5 nov., v Gorici in v Ajdovščini po 6 nov.
Na naročbe brez priložene naročnine se upravnistvo ne osira.

EDINOST

Oglaš in oznani se račune po 8 nov. vrnata v potito; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor bi ga obseglo navadnih vrstic.
Poslana, javne zahvale, osmrtnice itd. se račune po pogodbi.

Vsi dopisi se pošiljajo uredništvu v ulici Carintia št. 25. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in inserate pre-ema upravnistvo v ulici Carintia 25. Odprte reklamacije so proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

*V edinost je m. d.

Vabilo na naročbo.

Prvo polulete tekočega leta je završeno. Stare naročnike prosimo nujno, da pravočasno ponove naročbo, da ne nastanejo neredi pri odpošiljanju lista. Prijatelje našega lista tudi prosimo, da gledajo nam pridobiti novih naročnikov. Cena je razvidna na čelu lista.

Upravnistvo „Edinosti“.

Regljače.

Kakor žabe ob poletnih večerih regljačo, kvakajo in ropoteče ob kalu, proseč potrebnega dežja, enako se obnašajo laški pojaci onkraj črno-žolte meje ter prelivajo solze žalosti in sočutja po umrlem in pokopanem društvu „Pro Patria“. Prvi oglašil se je zloglasni republikanec Imbriani, ter naredil na ministra-predsednika Crispija interpelacijo, kaj meni vlada početi glede „tlačnja italijanske narodnosti v Avstriji“. Uradno glasilo društva „Dante Alighieri“ pobira za njim kopita ter z rezkimi besedami obsoja odlok avstrijske vlade, rekoč, da vzroke, navedeni o razpustu, so le pretveze. „Dante Alighieri“ ima uprav isto pravico pošiljati doneske društvu „Pro Patria“, kakor nemški „Schulverein“ podružnicam v Avstriji. Prav nedolžen dogodek na obnem zboru v Tridentu navaja se kot uzrok razpustu „Pro Patrije“. Društvo „Dante Alighieri“ samo tudi ni mirovalo, dokler ni sklicalo izvenrednega obnega zboru minoli terek ter sklenilo protest, kateri se je koj izročil ministru Crispiju, proti namenom, predbacivanem društvu v odluku avstrijske vlade gledat razpusta „Pro Patrije“. Protest so podpisali Bonghi, Solimbeno,

Bianchi in Martini. V protestu trdijo, da društvo „Dante Alighieri“ ni imelo drugih namenov, nego gojiti v vseh deželah, kjer prebivajo Italijani, oni vpljiv, kojega goji društvo in narava (sic) povsod, ne da bi se mešalo v ničesar drugega, temveč hotelo je ohraniti žive in močne intelektualne, moralne in zgodovinske (!) vezi“. Povdarjalo je tedaj tudi zgodovinske vezi. No, Trident, Trst, Istra in Dalmacija bile so nekdanj rimske pokrajine; naloga lahonskega društva v Rimu je tedaj bila rešiti te dežele ter jih zopet pridobiti k onej zemlji, h kojej zgodovinski spadajo.

Podružnica v Benetkah je tudi protestovala v smislu glavne družbe v Rimu izjavljajoč, da društvo „Dante Alighieri“ vidi b r a t e povsod „dove il si suona“. Enak sklep je naredila tudi podružnica v Genovi.

Iz vsega tega je pač jasno, da je avstrijska vlada udarila na pravo struno: pišček v Italiji je zacvilil, ker mu je naša vlada stopila na rep. Hm... vse nekako diši po „iredenti“, kajti drugači bi se bodri sinovi lepe Italije ne ogrevali toliko za tako malenkost. V vseh protestih tiči nek čuden tajen smisel... gospoda govore tako nejasno, tako dvomljivo, tako „godno“ o avstrijskih zadevah. Da, ako smemo verovati zastopniku tržaških neodrešencev, rudečemu „Indipendenteju“, minister Crispini je že storil potrebne korake ter avstrijsko vlado o tem interpeloval. Vedremo l'esito. Ne moremo si kaj, da bi na tem mestu ne omenjali necega članka o razpuščeni „Pro Patria“, kojega je te dni prinosla „La Gazzetta di Venezia“, in to tem bolj, ker ga je napisal znani laški patrijot P a v e l F a m b r i. Pred vsem omenja namen „Pro Patrije“ in hvali avstrijsko vlado, ki je dopustila, da se je to društvo razvilo

in napredovalo. Društvo je razpuščeno, ali ž njim ni še prišel ob veljavo § 19. drž. zakonov, ki zagotavlja vsem narodom „pravico ohraniti svojo narodnost in jezik“. Razpust je le previdna naredba proti slabem umovanju dotičnega zakona. K razpustu je najbolj pomagalo slovansko časopisje n. pr. „Il Diritto croato“ (klerikalno-slovanski časnik pisan v laščini!!!) in Praška „Politik“. (Znanost beneškega učnjaka o slovanskem časopisju ne sega dalje.)

Do tu sklada se z idejami laškega patrijota tudi Tržaška kava „Indipendente“. Ali kmalu ga nekaj zapeče, zbede prav v srce tako, da se ubogje „Indipendente“ od minolega četrtka prav zviija in joče, ker mu celo prvi laški patrijot Paolo Fambri očita krivdo na propadu „Pro Patrije“. Pisatelj trdi namreč dalje: K razpustu pomagal je brez dvojbe, ako ne največ, lirizem časopisja „Pro patrije“, kajti treba je pripoznati, da preveč pro je „vedno najmanj pro (kar je preveč, škodi) — Na to piše, kako je ta prevelika vnetost in gorečnost škodila svetej stvari povsod in ob vsakej priliki, pretirala ter jo proslavljala do smešnosti. Svaka sila do vremena. Dalje trdi: „Italijanska vlada po rečenem razpustu nikakor ni žaljena, niti posredno niti neposredno; — Avstrija je imeia pred seboj to, kar ima v svojej lasti zbog zavez. Avstrija brani svojo lastnino“. Zopet daje zaušnico „Indipendenteju“, o kojem trdi, da ima zgolj prazne „besede“ ter kliče: v e r b a, v e r b a. Avstrija nema uzroka živeti v nemiru z Italijo; njene prave težkoče, njeni pravi sovražniki živé nekje drugje (nemirneži v Italiji). Svetuje na to mir in razumnost, kajti moč Italije je odvisna od trojne zveze; ako bodemo sami iskali nemir ter napravili nemogoče sedanje stanje, ostanemo sami — na cedilu.

Članek je kaj hlastno pograbil tudi breznačajni „Mattino“ ter s tem sam svojej logiki dal lepo zaušnico. Kje je pač bil največji lirizem, nego v tem kameleonu. Ki prižiga danes jedno luč Bogu, jutri jedno hudiču. Danes brca vlado, jutri se jej pa hlini, da na videz zasluži svojo — plačo. Celo najboljši italijanski patrijotje vas obsojajo, gospoda Lahoni, koji hočete mej nami vpeljati nek drugi red, dišeč po veleizdajstvu. Za enako zelje ni tukaj ugodnih tal. Trst ni in ne bode laški — dokler v njem prebiva zvesti slovanski rod, katerega nikakor ne morete utajiti; in dokler ob njega periferiji, liki železni obroč, ga obkoljuje krepki slovanski okoličani, koji vam gotovo ne bodo lledli v vašem pogubnem potu. Zadosti vas poznamo, volkovi: uživajte avstrijski kruh in gostoljubnost, pri tem pa rovatte proti slavnej vladi. Da, nesramnost vaša bila je tolika, da ste hoteli pod krinko §. 19. ustavnega zakonika, na podlagi svojih pravil, gojiti naj-črnejšie namene, državi in nam nevarne. No, vlada se je še ob pravem času zavedla in prestrigla vam peroti. „Pro Patria“ je uurla: De profundis!

Politični pregled.

Notranje dežele.

Bivši namestnik Tržaški in poznejši trgovinski minister baron Pino šel bode v pokoj. Najzadnje služboval je kot deželni predsednik Bukovinski. Bil je dober in dobrohoten mož; Goriški — v Gorici bil je svoječasnno okrajni glavar — in Tržaški Slovenci se ga kolikor-toliko hvaležno spominjajo, kajti ni bil tako zagrižen in principijelen protivnik našemu je-

PODLISTEK.

Ne pozabi me!

List iz dnevnika; spisal J. M. Krivčev.
(Konec.)

Ves vspan končal je žalostno svoje pripovedovanje. Nesem niti poskusil ga tolažiti, dobro vedoč, da takó hudo skelečim ranam človeškega srca najbolj dé, ako se jih ne dotaknemo.

Zamislil se je — — — vedel sem, da mu po duši plujo spomini na prošlost, ki se mu ne povrne nikdar več — in zato sem spoštoval ta molk in sem tudi jaz molčal. Ali žalosten sem bil tudi jaz: žalostna usoda milega mi tovariša izza sladkih otročjih let segala mi je do srca. Zakrvavelo mi je srce pri vsakem pogledu na poleg mene sedečega prijatelja, kateremu je bleđa smrt že ertala značilna svoja znamenja po bledem in velem lici. Pogosto ponavljajoči se suhi kašelj je tudi pričal, da se mlado to življenje nagiba zatonu.

Ali pogodil je čustva, koja se pretresala bitavo moje. Solznimi očesi mi reče: „Hvala ti prijatelj; srčna hvala na sočutju tvojem! V veliko tolažbo mi je, da imam v zadnjih urah izgubljenega življenja svojega dobrega prijatelja pri sebi. — — — Prav imaš, da me ne tolažiš: za-me ni tolažba, rešiteljica moja bode

— bleđa smrt. Vdal sem se v voljo božjo; sveta volja Vsemogočnega naj se izpolni. Kakor sem odpustil — — — — njej, tako odpustim tudi onim, ki so se trmo svojo zrušili s-e-č-o in življenje moje. Ti pa prijatelj, spominjaj se me in moli za blagor duše moje!“

Molče mu stisnem roko — prijateljski ta pojav bil je sveta prisega, da mi je trdna volja izpolniti željo nesrečnega mi prijatelja.

Približalo se je poludne: zvon bližnje cerkvice opominjal je vernike k opoludanskej molitvi. Solnce je močno pripekalo.

Vstala sva ter počasi odšla k obedu; toda dogovorila sva se, da se popoldne zopet snideva na tem mestu.

Ob določeni uri podal sem se zopet k studenčetu — to da njega ni bilo; čakal sem precej časa, toda zastonj. Hudo me je to vznemirilo, ker vedel sem, da bi bil gotovo prišel, ako bi bil mogel. Uverjen sem bil, da se mu je stanje shujšalo. Bežal sem, kolikor sem le mogel, v njega stanovanje.

Nesem se varal; obnemogel ležal je v postelji.

Molče mi je ponudil koščeno svojo roko. Že zvanjost njegova pričala mi je, da se mu je v kratkih par urah stanje grozovito shujšalo. Tega prepričanje bil je tudi on sam: slutil je, da se mu bliža živ-

ljenja konec. Rekel je žalostnim glasom: „Prijatelj, kmalu bode vsega konec: Slutil, da ne bodem doživel jutrajšnjega dne.“

Sedem poleg postelje in položim roko na pótno čelo njegovo. Mrzel pót obrsil mu je čelo. V istem trenutku došel je zdravnik; umaknem se mu diskretno. Preiskal in pretipal je bolnika in tudi dal strežniku neka navodila, ali videlo se mu je, da stoji kraj svoje znanosti. Zdravnik me pogleda pomenljivo, kakor bi hotel reči: pri kraju smo, podlegli smo v boju proti neizprosному in nepremagljivemu sovražniku — bledej smrti.

Ko odide zdravnik, sedem zopet kraj postelje. Bolnik pa je sopol počasnejše in počasnejše. Pojemajočim glasom in prosečim pogledom mi reče: „Ne pozabi svoje obljube — pozdravi jo — in moli zame.“

Prikimal sem z glavo.

Tedaj pa je vstopil pravi zdravnik — zdravnik, ki je bil res na svojem mestu — vstopil je odposlanec sv. naše cerkve, katerega so pozvali na lastno željo Filipovo.

In zadnji čas je bil, da je prišel: bolnemu prijatelju ginevale so vidno življenja moči.

Po dohodu duhovnika sem se poslovil pri prijatelju objublivši mu, da ga zopet obiščem prihodnjega dne.

Druzeza dne napotim se na vse zgodaj do Filipa. Mejpotoma pa je že zapel smrtni zvonček žalostno svojo pesem: našel sem mrtno truplo nepozabljivega mi prijatelja — duh njegov pa se je že dvignil v jasne višave k nebeškemu očetu.

Postrežnik mi je povedal, da je bolnik še v zadnjih trenutkih zašepetal: „Jelica“ in „ne pozabi me“!

Malo dni po Filipovej smrti pridrdra elegantna ekipaža pred kopeljni hotel. Raz voz stopita dve jako bogato in elegantno opravljene dami. Sedeta k mizi, pri kateri sem sedel tudi jaz. Kmalu smo se zapledli v vsakdanje pogovore. Po kratkem opaževanju bil sem gotov, da je mlada gospica — Jelica.

„Ste-li že dolgo tu v kopolji?“ vpraša me plašno in videlo se jej je, da je vzburljena.

„Mesec dni, gospica.“

„Prosim Vas, oprostite, ne bi mi mogli povedati, ni-li tu nekov mlad huzarski častnik?“

Vprla je srpo vame svoje oči. Tesno mi je bilo pri srcu in najrajše bi bil odhitel. Toda moral sem govoriti. Vsaj me je vezala obljuba, dana prijatelju v zadnjih trenutkih njegovega življenja.

„Da bil je, ali ga ni več!“ Zadnje besede sem posebej povdarjal.

ziku, nego je večina birokratov izza prejšnjih let. Pino je služboval vsega skupaj 41 let. Najznamenitejši čin njegovega ministirovanja bila je osnova poštnih hranilnic.

Nemci na Češkem dokazali so nam zopetno — kar je sicer vsemu svetu znano — da se juha nikakor ne je tako vroča, kakor se skuha. Radi izvolitve g. Heinricha v deželni šolski svet žugali so, da se ne vdeležo deželne razstave, ki bo leta 1891. Pretnja ta ni prav nič oplašila Čehov, kajti, ako bi jo bili vresničili, bi pa bili Čehi sami priredili razstavo. Zato so pa češki listi kaj hladnokrvno pisali o tej nemški pretnji; ali vladnim krogom je veliko na tem ležeče, da se tudi Nemci vdeležo rečene razstave, kar je prouzročilo, da so vladna glasila kaj ostro pisala proti Čehom in jim slikala samega peklenščka na steno za slučaj, da ne prijenjajo. Ali nemški kolovodje po Češkem poznajo bolje obstoječi položaj, nego gospodje ministri, in vedo, da z narodom češkim ni šale. In zato so bili lepó pametni in previdni ter pretnje svoje neso izvršili, ampak rešili so se nekako sofistiški iz zadrege — sklenili so namreč: še-le potem, ako ne pride do sprave, se ne udeležimo razstave.

„N. F. Presse“ hvali na odličnem mestu modro previdnost Nemcev, ker neso vzlic „pobalinstvu“ in „verolomstvu“ Čehov uveljavili gasla: Oko za oko, zob za zob! Kako milostni ste gospoda, toda le v očeh onih, ki vas ne poznajo. Mi pa vemo, kje vas čevlji žulji: za tisto „spravo“ se bojite, kajti pri fenomenalnem probujenju narodne zavesti v Čehih, ne bi bila taka „sprava“ nikdar več mogoča. Če ste torej milostni, ste milostni le sebi. Brezmišelnost je, da očitajo staročeškemu poslancem „verolomstvo“, ker ti-le vsaj nekoliko uvažujejo menenje naroda. Mi bi vprašali: kak dobiček bi imela „sprava“ od tega, ako bi nevolja naroda — in to bi se zgodilo, ako bi Riegerjeva stranka vztrajala pri svoji trmi — popihala vse staročeške poslance s političnega pozorišča? Ako torej staročeški poslanci nekoliko previdnejše postopajo — uvažujoč javno menenje — koristijo s tem le omino z neje te spravi. In zato jih pa še psujejo nemško-liberalni listi v prisarnej zvezi — z vladnimi in poluvladnimi. To je nemška hvaležnost!

Da pa razne pretnje ne bodo oplašile Čehov, pričajo vsa javna glasila češka, „Opavský Týdenník“ piše: „Nam ne treba, da se bojimo. Narod češki je branil vedno le svoje pravo in ako za vso njegovo do-

„Ga ni več? Je-li odpotoval?“ vpraša me vsa zbegana. Tresla se je na vsem životu.

„Gospica, vidim, da se posebno zanimate za umrlega mi prijatelja.“

„Umrlega?! Je-li Filip umrl?!“ Planila je kvišku; blede kakor zid zrla je name, kakor bi hotela reči: „Je-li res, ali se šališ?!“

„Da gospica, pred osmimi dnevi izdihnil je blago svojo dušo.“

„Mama, pojdive v sobo v hôtel!“

„Prosim gospica, samo še jeden trenotek: izvršiti mi je še poslednjo željo prijatelja.“

„O Filip, nepozabljivi mi Filip!“ zahtela je.

„Da bil je vaš zvesti Filip do zadnjega vzdihla. Tu imate pričel njegove zvestobe!“

Izročil sem jej sliko in prstan. Pristisnila je ti stvari strastno na svoji ustnici.

Odišla je v hôtel, oprta ob roki matere svoje; niti pozdravila me ni v groznej duševnej bolesti.

Ni-li bila grozna usoda: on je legel v prezgodnji grob žalujoč po izgubljeni ljubici — ona pa mu je ostala zvesta, premagavši po dolgotrajnej borbi trmo starišev.

bro službovanje in za vse velike žrtve ne bode našel simpatij pri vladi, spoprijaznil se bode kaj lahko z mislijo, da se je treba posloviti pri vladi in se pripraviti za novi boj. Opozicija ima tudi svoje dobro: narodni čut se okrepi, politično življenje postane živahnejše in ves narod združuje se v jedno vrsto. In tudi ne bi bilo tako hudo, kakor žugajo oficijozni listi, ako pride kako drugo ministerstvo na krmilo. Isti časi so minuli za vedno, da bi moglo kako ministerstvo tako svojevrstno postopati, kakor se je godilo za časa Auerspergovoga ministerstva. Moč naroda češkega se je od takrat podvojila in tudi mej drugimi Slovani so se odnošaji zboljšali.“

V nedeljo bilo je po Češkem več volilnih shodov. Dosedanjemu staročeškemu poslancu dr. Mixu so volilci dovolili, da ne pristopi več staročeškemu klubu; staročeški poslanec dr. Leis položil je svoj mandat; volilni shod v Železnobrodu pozval je dra. Riegro, da položi svoj mandat. Vsi ti pojavi so gotovo simptomatični glede na mišljenje naroda češkega.

Iz Serajeva poročajo, da je vlada vsled naredbe Kallayeve vinsko desetino za vselej odpravila. Novo zasajeni vinogradi bodo deset let davka prosti. Ta naredba je za vinarstvo v Hercegovini zelo važna.

Predstojništvo italijanskega društva „Dante Alighieri“ izročilo je italijanskemu ministru Crispiju protest proti izjavam avstrijske vlade povodom razpuščenja „Pro Patrije“ o namerah rečenega društva. Protestlerji pravijo, da društvu „Dante Alighieri“ je le namen, „da po onih deželah, kjer žive Italijani vzdrži nekatere intelektualne, moralne in zgodovinske vezi. O ta nedolžna jagnjeta! Toda mi, ki živimo v neposrednej vašej bližini, vemo dobro, da je uprav preveliko zanimanje v Trstu in po Primorskem za tiste „zgodovinske vezi“ primorale potrpežljivo vlado našo, da je razpustila društvo „Pro Patria“. Sicer pa je razpuščenje „Pro Patrije“ čisto notranja avstrijska zadeva in ne vemo, kako bi kvalifikovali nesramnost gospoda Bonghija in drugov, da se osmelijo protestovati — kritikujejo naj le, kolikor jim drago — proti naredbam v soseščini državi.

Tako nesramnost doživeli smo te dni tudi z druge, nemške strani. Nesramnost ta bila je še hujša, kajti obsegala je tudi insult na čast naše armade. „Kölnische Zeitung“ je namreč tudi kritikovala in nekako protestovala proti razpuščenju „Pro Patrije“ z ozirom na obstoječo trojno zvezo. „Take naredbe škodujejo — tako pravi rečeni nemški list — tej zvezi, kajti po Italiji itak nemajo pravega zaupanja v avstrijsko vojno silo in ne pričakujejo mnogo glede izurjenosti in izvežbanosti te vojske; in na drugej strani so nervozno-vznemirjeni, ker je mogoče, da bi morali uprav na korist Avstrije vršiti dolžnost, ki jo naklada trojna zveza.“

Ne vemo sicer, kako bodo naši vojaški krogi odgovorili na tako zasramovanje, ali konstatovati moramo ta fakt, ker nam kaže, kake zaveznike da imamo. Mi smo sami gospodarji v hiši svoje in si uredimo odnošaje svoje, kakor je nam drago in kakor odgovarja našim koristim. Slovesno pa moramo protestovati, da bi se drugi nepoklicani mešali v naše notranje zadeve: protestujemo v ime časti države naše in suvrénne nje samostojnosti.

Prezvišeni vladika v Lincu izdal je v očígled predstojajočim deželno-zborskim volitvam poseben pastirski list, v katerem pozivlja vse vernike, da volijo le one može, katere bode navetoval katoliški volilni odbor.

Deželni glavvarjem za Solnograško imenovan bode naibrže en liberalce. To bi bil torej sad vspeha dvornega svetnika Lienbacherja. Oni konservativci,

katere je premamil ta dvorni svetnik, mu na tem izvestno ne bodo hvaležni.

Vnanje države.

„Varšavski dnevnik“ ima dopis iz Belegrada o odnošajih v Bolgarskeje. Dopisnik pravi, da v sedanjem času je težko dobiti iz Bolgarske poročila, katero bi tamošnje odnošaje res pokazalo v pravem svitu. Sodeč po tem, kako trgovci, potovalci in drugi ljudje opisujejo položaj, reči se mora, da sedanja bolgarska vlada ne bode tako hitro prebolela ubojstva majorja Panice. Častniški korpus razdeljen je na 4 stranke. Jedni so na strani sedanjega princa, drugi na strani Stambulova in ostali na strani Cankova in Karavelova. Dopisnik trdi, da je izvestno večina častnikov na strani Rusije. Ubojstvo Panice je še povečalo simpatije do Rusije, ter približalo častnike raznega mišljenja do spoznanja, da Bolgarskeje je treba osloboditi se od Koburškega jarma.

Nek odličén član Sofijskega meščanstva pripovedal je dopisniku, da v Sofiji, kakor tudi po deželi, od dneva do dneva pričakujejo katastrofe in da so uverjeni, da se Koburčan ne vrne več v Bolgarsko. Iz razgovora s tem odličnim Sofijcem, kateri sedaj ne pripada nobenej stranki, more se razvideti, da je ustanek majorja Panice imel globoke korenine. Mnogi Bolgari bili so prepričani, da bode Panica — ako se mu posreči namen — naprosil Rusijo, da Bolgarskeje odpusti zmote nje in da jo zopet vzprejme pod svoje pokroviteljstvo. Narod Bolgarski je v zadnjih 4 letih veliko žrtvoval, da bi se iznebil vladanja Koburžana. Samo ob volitvah leta 1887. v Plevni, Kutlovi in Perušćici pobili so nad 250 ljudi. In koliko jih je padlo pod udarci Koburških žandarjev v Orehovici, Hadži-Elesi i Eski-Zagri? Ni ga mesta v Bolgarskeji, v katerem ne bi bile žene, ki ne vedo, kam da so jim prešli otroci, bratje in možje. Smelo sme se reči, da je za časa Koburžanovega vladanja narod bolgarski doprinesel večje žrtve, nego v dobi Turškega robstva do leta 1876.

Stambulova se je polotil strah; iz raznih mest Bolgarske dobil je nad stopisem, v kojih mu groze se smrtjo. Pisma ta delujejo grozovito na njega dušno razpoloženje, ker mu pričajo, da se smrtjo Panice ni še uničil organizacijo zarote. Rečeni Sofijec je završil svojo pripovedovanje: Uverujem vas, da bode Evropa kmalo zopet videla Bolgarsko v naročju Rusije in je mogoče, da princ Ferdinand ne bode v Sofiji praznoval triletnice svojega uzurpatorškega kneževanja.

„Pol. Corr.“ javljajo iz Belegrada, da kraljica Natalija nikakor ne namerava ostaviti sedanjega svojega bivališča. Natalija nikakor neče odstopiti raz pozorišča. Tudi ni res, da bila sinoda priznala pravoveljavnost razveljavenja njenega zakona. Avtentiškega sklepa sinode do sedaj niti ne poznajo.

Ekumeniški patrijarh in sinoda ugovarjala sta proti imenovanju bolgarskih škofov za Macedonijo in tudi ruski minister za vnanje stvari Giers poslal je ruskemu dragomanu Ivanovu depešo, v kateri pravi, da bi rečeno imenovanje značilo okrepčenje nepripoznane vlade in da bi to žalilo ruska čutstva. Vsled teh protestov se bode stvar najbrže zavlekla. To pa bi bil hud udarec g. Stambulovu, kateri je hotel pri prihodnjih volitvah uprav to imenovanje porabiti kot glavno agitacijsko sredstvo.

DOPISI.

Iz Tolmina dne 26. julija. [Izv. dop.] Po večletnem bivanju v Tolminu zapustil nas je danes bivši tukajšnji pristav in sedanji sodnik v Podgradu, g. Miha Gabrijelečič. Dobri ta gospod si je pridobil veliko zaslug za naš okraj in se ga

bodemo vedno hvaležno spominjali. Ni poznal razločka stanu, bil je prijazen z vsakim. Čislali smo ga kot uradnika, človekoljuba in narodnjaka. Želeče dobrega sveta, obračalo se je ljudstvo rado do njega. Pogrešali ga bodemo prav hudo, kajti pri našem sodišču bil je on jedini slovensčine popolnoma večč uradnik. Žnijim se je mogel gorjan naš tako zaupljivo pogovarjati, kakor doma se svojim sosedom, kajti Gabrijelečič je povsem poznal potrebe ljudstva našega. (Rodil se je sam v soškej dolini: v Plavah pri Kanalu).

In kakor smo rekli: ne le kot uradnika, ampak tudi kot moža in narodnjaka smo ga spoštovali. Kamorkoli je prišel — v vsako družbo in društvo — vsprejeli smo ga radostnim srcem. In v vsakej družbi posluževal se je dosledno svojega materinega jezika.

Tudi narodna društva ga bodo težko pogrešala, kajti bil jim je zvest podpornik.

Fin svoj takt in čist svoj značaj pokazal je tudi s tem, da je — ozir jemač — na čudne Goriške odnošaje — odklonil od neke znane strani ponujeno mu deželnozbornsko kandidacijo. Vsak pravi in pošten Slovenec mora mu biti na tem hvaležen.

Zapustil nas je torej g. Gabrijelečič: ali mi njega ne bodemo pozabili, ampak ohranili mu bodemo hvaležen spomin. Podgradcem pa častitamo, da so dobili tega gospoda v svojo sredo.

Iz Gorice, 25. julija. (Letno občno zborovanje učiteljskega društva — spomenica.) Včeraj je zborovalo učiteljsko društvo za Goriški okraj v Gorici na slov. odd. dež. kmet. šole v navzočnosti 29 udov in 3 gostov. Po pozdravu društvenega predsednika, g. T. Jug-a, in volitvi 2 g.čen zapisnikaric, prebere se zapisnik zadnjega zborovanja. Na to poroča tajnik, g. P. Medvešček, o društv. delovanju in o drugej skupščini „Zaveze“, iz katerega poročila posnamemo, da društvo šteje 76 udov, da je imelo v minolem letu 3 občna zborovanja, a odbor 4 seje. Slavna „Slov. Čitalnica“ v Gorici je voljna prepustiti svoje prostore za III. glavno skupščino „Zaveze“, če bode o Binkočih zborovala v Gorici.

Blagajnikovo poročilo (g. Ant. Bajc) kaže ugodno denarno stanje. Na predlog g. c. kr. okr. š. nadzornika Fr. Vodopivec vlagalo bode društvo prebitek v slovensko hranilnico v Gorici.

Na predlog g. Iv. Mercina, c. kr. učitelja na vadnici, izreče se odstopajočemu odboru priznanje, na kar je sledila volitev novega odbora. Voljeni so: gg. T. Jug, A. Bajc, A. Poníž, P. Medvešček, M. Lovrenčič in namestnika: Copi, in Zega.

Predsednik se spominja poroke v hiši presv. cesarja Fr. Jožefa I. in predlaga, naj se učiteljstvo pokloni g. ces. kr. okr. glavvarju, da izreče svoje čestitke. Izvoli se v ta namen društv. odbor.

Istega dne podpisovali so slovenski župani v Gorici spomenico presv. cesarju, da tako skažejo udanost do vladarske rodovine.

Pripomnim naj še, da se je trgovec šolskimi potrebščinami, g. G. Likar v posebnem dopisu zahvaljeval učiteljstvu za podporo ter se še dalje priporočal. Ako dostavim, da je g. Likar edini slovenski trgovec iste vrste v Gorici, da je vrl in delaven Slovenec — narodnjak, upokojen učitelj s 4 mladoletnimi otroci — zadoščuje, da je sveta dolžnost, ne le vsacega slovenskega učitelja, ampak vsacega poštenega Slovenca podpirati ga. Žal, da marsikdo, ki nosi na jeziku vedno Boga in njegove presvete nauke, v dejanju pa je hujši nego Turek, ki o krščanski ljubezni ve toliko, kakor o španjskih vaseh.

Iz Goriške okolice, 18. julija. Nova maša — zagozda. V nedeljo, dne

13. julija, bil je v Sovodnjah vesel praznik. Obhajala je vas redek dan — novo mašo, katero je daroval g. A. Uršič. Soseska je pokazala svoje spoštovanje do duhovskega stanu s tem, da je na svoj račun marsikaj storila. Vas je bila lepo okinčena, da lepše ni mogoče. Posebno se je izkazal blagorodni gosp. baron Bianchi v Rubijah, ki je poleg drugega daru posodil krasnih cvetlic za okinčanje cerkve in šolskega poslopja, kjer je bil obed. Duhovni oče je bil vitez Tosi, duhovna mati pa g. Marija Kodrmačeva.

Prekrasne slavnosti pa ste motili dve „zagozdi“. Prva je domači g. vikarij, koji se ni hotel udeležiti obeda radi necega sovraštva. Druga „zagozda“ pa g. vikar iz Gabrij, kateri se je sam imenoval „zagozdo“. To pa je prišlo tako le. Pri slavnostnem obedu v šoli Sovodnjaki napivalo se je na vse strani, kakor je pri takih prilikah navada. Med drugimi je domači gospod učitelj napival s logi med duhovščino in učiteljstvom. Odvrnil pa je na to omenjeni gosp. vikar, da on je zagozda med duhovščino in učiteljstvom! Živio gospod „zagozda“!! To ime — zgodovinsko ime — naj mu obvisi! To so menda vapehi stare „Soče“ in cvetke iz Goriškega zlahnega vrta. Y.

Domače vesti.

Povodom poroke nadvojvodinje Valerije sklenil je odbor pevskega društva „Adrija“ v Barkovljah v svojej seji sledeče: a) da se na predvečer poroke razsvetlijo prostori pevske šole; b) da se razobesi avstrijska, slovenska in hrvaška zastava na društvene prostore in c) da se odpošlje posebna deputacija k slovesnej službi božje. — Včeraj popoldne poklonili sti se g. namestniku Rinaldinju deputaciji „Del. podp. društva“ in političnega društva „Edinost“, izrazujoči častitke rečenih dveh društev. — Dne 20. t. m. poklonila se je deputacija „Tržaškega podpornega in bralnega društva“ in bila je sprejeta v odsotnosti gospoda namestnika po dvornem svetovalcu gospodu vitezu pl. Reyi. Društvo bode danes razsvetlilo svoje prostore in jutri pa razobesilo slovensko in avstrijsko zastavo; po predsedništvu udeleži se tudi sv. maše.

Prvo izdajo denašnje številke zapolnilo nam je državno pravdnštvo zavolj poročila o zborovanju isterskega italijanskega političnega društva v Rovinju.

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabrali v žganjariji g. E. Benedikta prijatelji „Pro Patrie“ for. 1.70 — Stanko Godina podaril 40 kr.

Zadnji dan šolskega leta na dvorazrednej slovenskej šoli sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu. 28. t. m. Ob 8. uri zjutraj šli so učenci našega zavoda v praznične obleki v farno cerkev k zahvalnej sv. maši, kjer so peli učenci II. razreda ter končali sv. mašo zahvalno pesmijo in cesarsko himno. Navzočne so bile odbornice ženske podružnice, nadzornik društvenih zavodov in mnogo drugega občinstva. Nežni otročiči v šolskem vrtu so bili prvi na vrsti, da pokažejo kako jih je voditeljica učila govoriti, deklamovati in peti. Tu se otroku prično razjašnjavati razni pojmi s pomočjo nazornega uka in šolskih iger. Iz šolskega vrta dobivajo razredi najboljše učence. V prvem razredu izpraševal je verouk čast. g. Bernard Sever, zavodni katehet. Učenci so na stavljeni vprašanja prav dobro odgovarjali in lepo molili. Učiteljica J. Delkin izpraševala je računstvo, čitanje in nazorni nauk. Otroci so dobro in razumljivo odgovarjali. Učenec in učenka sta prav lepo zapisala in v zloge delila stavek. Zatem so zapeli in dva učenca sta primerno deklamovala. Gosp. načelnik M. Mandić, pohvalil je otroke ter jim priporočal, naj tudi na počitnicah kaj ponav-

ljajo. Z razdelitvijo šolskih naznanil in cesarsko himno se je izvršilo izpraševanje. Načelnštvo in množica slušateljev stopi v II. razred. Verouk, računstvo, čitanje, nazorni nauk in slovnica so se vrstili. Otročiči so mirno poslušali in odgovarjali. Pri računstvu, katero je obsegalo prištevanje, odjemanje, množenje, meritev, delitev, mere, uteži in denarje, so bili skoraj vsi izprašani. Za odmor so vmes telovadili. Zatem so brali razna berila, razjašnjevali pojme, odgovarjali na vprašanja o rastlinah, domačih in gozdnih živalih, dvoživkah, ribah in členarjih: vse na podlagi berila. Tudi na slovnici vprašanja, posebno o pravopisu, so dobro odgovarjali. Na to pokliče učitelj nekatere dečke in deklice, naj povedo na pamet priučena berila in pesnice. Trije so prav na kratko in umevno opisali življenje svetih bratov Cirila in Metoda. Slednjič zahvali učenec I. Jelušič v svojem in v imenu vseh součencev in součenk slavno voditeljstvo v Ljubljani, sl. načelnštvo v Trstu, častite učitelje, ljube roditelje in vse rodoljube za njih žrtve slov. šoli. V zahvalo hočejo pa otročiči biti zvesti Bogu, mili domovini in presvitlemu cesarju. Gosp. načelnik pohvali mladino, ker so se tako pridno učili, ter jih opominja, naj tudi o počitnicah kaj ponavljajo. Razdelitev šolskih naznanil in cesarska pesen sta zaključila izpraševanje. Letos se otrokom neso delila darila, obljubilo je pa načelnštvo, da bode pridne otroke o drugej priložnosti obdarovalo. — V prvem in drugem razredu bila so razpostavljena ženska ročna dela, in sicer v I. razredu: kačkane vajenice in kačkani podbratki; v II. razredu: nogovice, pleteno posteljno pregrinjalo, dve volneni ruti in več kačkanih izdelkov. — Iz tega poročila je razvidno, da so zavodi sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu prav lepo napredovali, na čemer gre vsa hvala učiteljskemu osebju: gospodičinama Delkin in Michelli — katera pa, žal, zapusti zavod naš — in učitelju g. Kamušiču. Vsi navzoči so se prepričali, v kako plemenit smoter se porablja darovi, namenjeni družbi sv. Cirila in Metoda. Zato pa priporočamo zavod ta tudi za bodočnost blagonaklonjenosti slovenskega občinstva.

Izlet „Tržaškega Sokola“ v Devin, ki bode dne 10. avgusta, obeta biti sijajen. Vdeleženci odpeljejo se ob 3. uri popoldne s posebnim najetim parnikom, na katerim bode svirala godba. V Devinu bode ljudska veselica s telovadbo, petjem in plesom. Vozni listi dobivajo se že sedaj pri uredništvu „Edinosti“; uradniku „Del. podpornega društva“; gosp. M. Keržetu, trgovcu Piazza S. Giovanni; g. A. Žitku, via Stadion; g. Ant. Lampetu, via Barriera vecchia in v Dolenčevej tiskarni. Odbor „Sokola“ prosi vso ono gospodo, katera se hoče vdeležiti izleta, da prej ko prej kupi vozne liste, da bode vedel na koliko število sme računati. Slavna društva po deželi že sedaj opozorujemo na ta izlet.

Z italijanske strani dobivamo skoro vsaki dan kak dopis. Iz jednega dopisa, došlega nam pred par dnevi, priobčimo v prevodu par markantnejših stavkov. V rečenem dopisu čitamo: Slavno uredništvo! Mi vsi, koji smo vdomačeni v Trstu, ozioroma njega okolici, strinjamo se popolnoma s postopanjem slavnega ministerstva proti društvu „Pro Patria“, kajti društvo to bilo je zgolj politično in po tem takim škodljivo državi samej. Da dobiva mladina naša svoj pouk v italijansčini, nikakor ni treba, da se osnovljajo društva á la Pro Patria, katere zavodi širili so le irredentizem. Osobito pa ni treba tacih zavodov za okolico, kjer imajo pravo do obstaja le slovenske šole, kajti tam so otroci slovenske narodnosti in smejo zahtevati, da se jim pouk deli v materinem jeziku. Otrokam treba tudi verske vzgoje, katera pa je po irredentizmu izključena, kakor izključuje irredentizem za slovenske otroke pouk v materinem jeziku. Laž pa je, da bi bilo vse

meščanstvo vžaljeno radi razpusta „Pro Patrie“, kakor si domišljajo in trdijo liberalni listi, temveč se tega čina veseli večina Tržačanov, kateri so ostali dobri Avstrijci.

Za „Pro Patrio“ karakteristično pismo pisal je naime pred 2 mesecema nek Goričan svojemu v Rimu živečemu prijatelju. Pismo je prijavila tudi „Neue Freie Presse“. Pisec pisma se ponaša, da ima društvo „Pro Patria“, kateremu celó slovenski duhovniki pošiljajo svoje prispevke, svoje bogato obiskovane šole tudi v slovenskih vaseh in da nek slovenski kanonik ni mogel bolje slaviti cesarjev imendan, nego da je poslal „Pro Patriji“ primeren dar. Priznanje Goriškega Italijana, da je imela „Pro Patria“ svoje šole tudi po slovenskih vaseh, vzamemo zadovoljstvom naznanje, da-si nam je to poznana, netoriška istina. Kako pa se s tem priznanjem strinja istega „Goričana“ trditev, da je bila le narodna samohrana „Pro Patrije“ namen?! Nikakor pa ne moremo verjeti — ker je absolutno neverjetno —, kar nam ta „Goričan“ pripoveduje o duhovnikih in celó o slovenskem kanoniku! Celó to pismo se nam vidi izlagano in še le sedaj skrpano, da bi oprali zamorca, ki je pa tako črn, da ga ni mōči oprati. To naše menenje potrjuje tudi istina, da se „Goričan“ jezi in krega italijanske rogovileže á la Imbriani, in da je pismo prijavila „N. Fr. Presse“. Fakta govore, gospōda, fakta; zastoj je ves vaš trud, da bi se opravičili!

Magistratovi Benjamini. Kakor bi nedostajalo domačih sposobnih moči, po gaslu, ki ga označuje, imenoval je mestni magistrat pomožnim zdravnikom v Tržaškej bolnici dr. Merlija, italijanskega podanika. Ali ministerstvo za notranje stvari ni bilo s tem odlokom krivonosih očetov zadovoljno in je zaukazalo mestnej delegaciji, da imenovanega zdravnika odpravi. Radi česar so se zbrani možakarji zopet zbrali v sejo ter odločili prositi ministerstvo, da rečenega doktorja pusti na svojem mestu, dokler ne dovrši dveletne prakse. Izvestno bi se lahonski starašini ne bili upirali, ako bi šlo za zdravnika — domačina.

Narodna društva, katera namerjajo prirejati letos še kake slavnosti, opozarjamo, da bode dne 7. in 8. septembra v Celji velika sokolska slavnost. Ker je želeli, da se te slavnosti udeleže Slovenci iz vseh pokrajia mnogoštevilno ter tako dokažejo iskreno sočuvstvanje neustrahljivej četi hrabrih bojnikov za sveta prava našega naroda na Spodnjem Štajarskem, naj bi se imenovana dva dneva po mogočnosti ne vršila nobena druga narodna slavnost ali večja veselca.

Ubogi Trst. Mestna delegacija je zopet zavrgla 100 gl. občinskega denarja, dovolivše je za dirke Tržaških biciklistov. Da le more skazati svoje lahonske mišljenje, meče skrbna delegacija občinski denar tudi skozi okno.

O veselici slovenskih abiturijentov v Ljubljani doposlal se nam je sledeči dopis: Seme, katero so sejali uzorni rodoljubi, delujoči na našem narodnem polji, navdušujoči sodruge svoje za bodočnost našo: mladino za vse vzvišene ideje ljubezni narodne, ni palo na kamnita, nerodovitna tla, ampak vsklilo je, razvijati se pričelo, in obeta nam lep sad. Sloga in jedinstvo ostala sta doslej v Slovencih malo da ne jedino le pojma, lepi besedi, ali v resnici besnela je nesloga in strankarstvo kot kuga v naših vrstah. No, mladež naša prekaša nas v tem in te nesreče, tega tolikanj prokletega greha, ni videti v njej. V mislih imamo namreč veselico slovenskih abiturijentov v Ljubljani. Da je bilo dovolj truda in napora v to treba, vé vsakdo, ki je prebil nekadašnja dijaška dni in pozna zapreke, ki se stavljajo slovenskemu mladeniču. Le pravo uzorno rodoljubje, mladeniški ogenj, ki plamtaj za sveto pravo domovinsko v njih, omogoči lehkó kaj jednacega, kar se nam

je videlo doslej skoro nemogoče. Lepo nadeje budé se v srcih naših, zroči takovo vstrajno delovanje že v teh letih, in veselimo se prav iz srcá in ponos takih sinov giblje se v nas. In ta veselica obeta biti uprav veličastna, sijajna. Na programu je velika beseda, katere glavna točka je: „Koncert z vojaško godbo,“ Maškov; „Kdo je mar?“, „Dijaška“ in Foersterjeva: „Pobratimija“; te kompozicije spojene seigranjem „Dijaškega življenja“. Kaj radovedni smo na izpeljavo te točke, vzlasti, ako se premisli, kakó težki skladbi sta „Kdo je mar?“ in „Pobratimija.“ „Dijaška“ pak nam je doslej še neznana pesem in kakor čujemo, zložil jo je baš v ta namen naš slavni Nedved. Tudi deklamacija obseza velik del programa. O teh podrobnostih govorile bodo ob veselici izdane svedočbe. Prosta zabava, ples in občni komers seveda neso smeli izostati. S kratka: vsega vsepa želimo vam Tržaški Slovenci, vrli mladeniči na vašem delovanju. Kdor obeta mladeniči postati tak mož, vesela ga je njegova domovina! Živeli!

Vabilo k velikemu koncertu, katerega priredi „Slovensko pevsko društvo“ v nedeljo 10. avgusta 1890 v Mariboru. A. Ob 10. uri predpoldne glavna pevska vaja v dvorani Mariborske čitalnice. P. n. pevkinje in pevce prosimo, naj pridejo o pravem času, da se zamorejo pevske vaje udeležiti. B. Ob 12. uri popoldne VI. veliko zborovanje s sledečim vspeedom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo računskih preglednikov. 5. Spremenitev društvenih pravil. 6. Volitev a) predsednika in odbora, b) računskih preglednikov. 8. Razni nasveti. — C. Ob 1. uri popoldne skupni obed na vrtu gostilne „Gambriushalle“, pri kojem svira godba. — D. Vspeod velikega koncerta na vrtu gostilne „Gambriushalle“. 1. Handl: „Slovenskova koraonica“, svira godba. 2. Nedved: „Pevčeva molitev“, moški zbor. 3. Suppé: „Nachtigallen-Lied“, svira godba. 4. A. Volarič: „Slovan na dan“, mešan zbor. 5. Smetana: Fantazija iz operete „Hubička“, svira godba. 6. A. Towačowsky: „Žene mrak se“, moški zbor. 7. I. Zajc: Ouvertura k operi „Die Hexe von Boisy“. 8. Sattner: „Po zimi iz šole“, mešani zbor. 9. Blaschke: „Ljubica“, četvorka, svira godba. 10. Foerster: „Domovini“ velika kantata za moški zbor s samo- in četvero-spevi in spremljevanjem orkestra. 11. Schneider: „Albrechtsmarsch“, svira godba. 12. Dr. Ipavc: „Poročni zvon“, mešani zbor. 13. Lubin: Varijacije za 2 roga, svira godba. 14. Dr. B. Ipavec: „Brezi jadra“, moški zbor. 15. Millöcker: „Kosakenritt“, hitra polka. 16. Bazin-Bendl: „Križarji na morju“, veliki mešani zbor. Začetek točno ob 5. uri popoldan. Ustopljina: a) za neude 1 gld., za celo obitelj 3 gl.; b) podpirajoče ude 50 kr.; za dijake 30 kr.; c) kmete 30 kr.; d) pevci prosti. Koncerta se zamorejo vdeležiti p. n. udje, povabljeni in uvedeni gostje. — E. Po koncertu prosta zabava s petjem in godbo. Pri prostej zabavi nastopijo posamezna pevska društva in svira godba.

Na Dunajskem vseučilišču bilo je promoviranih doktorjem zdravilstva dne 23. t. m. 34 kandidatov. Zdravnikov nam torej ne bode manjkalo.

Lahonsko gospodarstvo. Pri Isterskej deželnej blagajni zasledili so veliko poneverjenje. Pri pregledovanju rečene blagajne dne 24., 25. in 26. t. m. našli so, da primanjkuje 82 zastavnih listov po 1000 gld. Isterskega zemljišno-kreditnega zavoda. Preiskava je dognala, da je blagajnik Gregor Rigo, posredovanjem menjalca denarja Mandelna v Trstu, rečene zastavne liste zastavil za znesok 62.800 gld. pri „Banca Commerciale Triestina“. Do sedaj še ne vemo, ali so sploh rešili kaj tega denarja. Dežela Isterska bodé imela najbrže veliko škodo.

Z Opčln se nam piše: Blagovolite v Vašem cenjenem listu objaviti, da bode

na Opčinah prvi somenj za živino in kramarsko blago dne 4. avgusta t. l., — potem pa redno vsakega 4. dne v mesecu. Z dnem 3. avgusta odpre se na progi južne železnice na Opčinah postaja (Haltestelle) na mestu, oddaljenem 10 minut od vasi.

Nova tarifa na južnej železnici. Dne 1. septembra t. l. vpelje se tudi na južnej železnici nova, znatno znižana tarifa za prevažanje oseb. Nova tarifa je veljavna tudi na ogerskih črtah, kjer se namreč odpravi 15% priklada v zlatu. Na avstrijskem se cene znižajo za 15% mej postajami do 30. km. daljave; mej postajami od 300—400 za 20 odstotkov in preko 400 km. za 30 odstotkov. Novo tarifo je naredbenikj trgovskega ministerstva že objavil.

Kranjsko-Primorsko gozdarsko društvo imelo bude dne 9. in 10. septembra svoje zborovanje, katerega se bodo vdeležili tudi vnanji udje mednarodnega poljedelskega in gospodarskega kongresa. Program je sledeči: dne 9. septembra ob 8. uri 30 m. zjutraj dospeljo udeleženci v Sežano, od koder se podajo na ogled nasadov na Krasu. Zvečer ob 7. uri je dohod v Trst. Po dohodu snidejo se udeleženci v pivarni „Kralj ogerski“. Dne 10. septembra ob 8. uri zjutraj ima „Kranjsko-Primorsko gozdarsko društvo“ svoj občni zbor. Ob 9. uri je zborovanje obeh društev. Skupni obed ob 3. uri popoldne; zvečer vožnja v Miramar.

Železniška enketa zbrala se je dne 28. t. m. v Celovci in soglasno vsprejela predloge deželnega odbora Koroškega gledé nove železniške proge iz Divače čez Razdrto v Škofjokoloko in čez Karavanke in Rožno dolino v Celovec. Na tej enketi bili so zastopani deželni odbori gorenjoavstrijski, koroški, kranjski, isterski; trgovske zbornice v Pragi, Budejovicah, Hebu, Plzinu, Linzu; mestni zastopi Tržaški in Celovški.

Po državnej železnici odšlo je minolo nedeljo 3536 potnikov v Boršt, Herpelje in Divačo.

Požar se je vnel v nedeljo zvečer proti 8¹/₄ uri v gozdu pod Kontoveljem, prouzročen po nekaterih iskrah brzovlaka. V malem času je silen veter zatosil ogenj po vsem gozdu, ki je gorel do družega dne ter so ga še le v ponedeljek pogasili na mesto došli vatrogasci. Lastnik gozdu je bila južna železnica. Isti večer je gorelo tudi v lesnem fondu tvrčke Cavalieri v ulici Ferriera, na strani mitnice; ogenj so pogasili strojari drugi dan. Škoda je neznatna. — Gorelo je tudi isto noč v nekeji hiši na trgu velike vojašnice, ali ogenj so ognejgasci kmalu pogasili.

Nesreča. 16letni Vincenc Guerovich, mornar na Lloydovem parniku „Amphitrite“, delal je v soboto popoldne na rečenem parniku pri stroju za vzdigovanje tež ter neprevidno vtaknil roko mej vrteče se kolo, ki mu jo je celoma odtrgalo od života. Uboščeka so prenesli nezavestnega v bolnico; nek mo nar nosil je za njim odtrgano roko.

Poskus samomora. Nek Fr. Satti, 44 leten mož, vrgel se je v nedeljo večer pri sv. Andreju v morje, hoteč utoniti. Rešila sta ga dva dascarja ter odvedla v bolnico.

Defraudacija na carini. Zapri so vodjo in agenta A. P., nameščena pri tukajšnji zalogi Manufacturing Company (Palača Salem na Korzu) radi velikih defraudacij na škodo finančnega čarja. Defraudacije sta rečena gospoda izvršila pri razpošiljanju strojev za šivanje. Skladišča in zalogo imenovane firme dejali so pod sekvester in neposredno nadzorstvo finančne oblasti. Ta firma ima namreč v Barkovljah svojo zalogo strojev za tranzitni promet, za katere je treba plačati carino, dočim za stroje, ki so namenjeni za mestne potrebe in katerih zaloga je bila v mestu samem, ni treba plačati carine. Rečena dva gospoda sta pa

prišla na sledečo ženjalno idejo: pošiljala sta v mesto zaboje z napisom „stroj“, v katerih je pa bil v resnici le en kamen v približnej teži jednega stroja. Zaboje te izročila sta colnem uradu, da vrši svojo dolžnost. Colni urad je zaupal napisu ter pridejal špago in svinec. Za tak zaboj, namenjen za mesto, ni treba — kakor smo rekli — carine plačati. V mestnej zalogi sta pa previdno odstranila špago in svinec ter v zaboj vložila resnično masino, za katero ni bila plačana carina. Zaboj sta potem priredila, kakor je bil poprej: se svincem in špago, ter tem načinom razpošiljala masine v inozemstvo, ne da bi bila ni jeden krajcar carine plačala.

Lloydov parnik „Berenice“, ki je plul iz Trsta v Carigrad, je trčil v Grškem morju v nek anglešk parnik. Potniki, pošta in blago se je rešilo na Francoski parnik „Donzo“. Parnik je vreden 489.000 glđ.

Ljubosumnost. Neka 50-letna babura si je domišljevala, da jo njen ljubček izdaja; šla je nek večer v Barkovlje ter se ga je dobro nasrkala. Na to je šla proti morskemu bregu, kjer jej je voda segala do kolen. Tu je sklenila utopiti se. Ali voda jej le ni hotela priti do grla. Zdihujočo in mokro izvlekla sta debelušasto baburo dva delalca na kopno. Odvedli so jo na to v bolnico, kjer se je prespala.

Gospodarske in trgovinske stvari.

Kreolin v vrtnarstvu. V zadnji številki „Novice“ popisujemo kreolin kot sredstvo proti mnogokaterim boleznim. Kreolin pa ima, kakor trdi njegov iznajditelj, gospod Zmerzlikar, tudi veliko vrednost v vrtnarstvu. On piše: Da se mlado drevje obvaruje zajcev, mažejo je z apnom, tolaščobo, katranom itd.; s tem mazanjem se pa luknice kože zamažejo, in drevje se vsled tega ne debeli. Vzameš li na en liter vode 5 navadnih žlic kreolina in s tem dobro opereš in utreš deblo, pa dobi drevesna lubad duh in okus, da se je nobeden zajec ne loti, ob enem pa ugonobiš vso zalego in ličinke raznih mrčesov. Da dež kreolina ne izpere, poškrabi potem deblo še z beležem. Tudi stara debela je priporočeno izmivati s tako vodo, ker s tem ugonobiš vso zalego pod razpokano lubadijo.

Da preženeš kaparje s trt in breskev, namaži konec oktobra ali o pričetku meseca novembra njih debela in veje povsod, koder se jih zajedalci drže. Kaparje na trti, to so samice, katere krijejo zalego, pa moraš z močnejšo kreolinovo vodo zatirati. — Uši preženeš z drevja z dunajskim kreolinovim milom. Na pet litrov mlačne vode vzemi 1 do 2 dekagrama takega mila in na vsak liter te raztopine pol žlice kreolina. S to tekočino lahko ugonobiš tudi drvo uš, gosonice, razne hrošče, polže itd.

Gospod Zmerzlikar je za škropljenje izumil pripravo, katera kaže podoba 1. Po naših vinorodnih krajih, koder imajo sedaj trtne škropilnice, bodo pa te gotovo še bolj ugajale. „Novice“.

Listnica upravnništva. Gosp. J. B. v Trnovem in g. J. H. v Umagu: Nakaznica prišla je tako pozno v roke. Pozdravljamo! — Gosp. J. Bolle v Lazah: Kadar želite, da se Vam list ustavi, zapišete na zavitek: vrača se, ter vrnite ga pošti.

Gotov zaslužek.

Vsak priden mož more si na jako dostojen način na dan prislužiti 5 do 10 goldinarjev, ako prevzame lukrativno zastopstvo za nek povsodi vdomačen artikel. Agentje nastavljajo se po vseh mestih monarhije in ako so rabljivi, dobe tudi stalno plačo. Ponudbe je pošiljati: 5—10 J. Löwy, Budapest, Hatvanergasse.

Avguštin Briani

obrtni kemik
Corso štv. 22. — Barkovlje 249.
pripravlja te-le sirupe:

malinovec	kilo po	80 kr.
ribež	"	80 "
iz malin in tamarinda	"	80 "
iz črnih murv	"	80 "
iz granatnih jabolok	"	90 "
iz tamarinda	"	55 "
iz pomeranč	"	80 "

Dalje pripravljata tudi koncentrovan sirup iz dateljnov iz Aleksandrije, izvrsten lek proti kašlju prouzročenemu po prehlajenju, proti unetju pluč, bronchiti itd. 80 kr. kilo. 5—5

Opazka: Te cene veljajo za dom, naročnikom za trg zniža se za 10 odstotkov.

Creolina Pearson

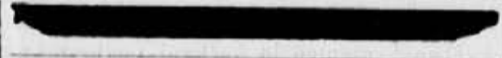
priporočena po odličnih zdravnikih in higijeniških kot specifično neotrovano, najizdatnejše in najcenejše sredstvo, ki uniči vsako okuženje že v kalu in odstranjuje neprijetni in škodljivi duh in vzhlap in kateremu gre prednost pred ogljenčvo kislino zaradi lastne mu splosne vspešnosti proti parazitom in mrčesom.

Creolina Pearson v svojej najkoristnejšej porabi kot

Milo (žajfa) alla Creolina

podaja hišnemu gospodinjstvu najboljše, najzdravnejše in najcenejše milo za dišavo in toaletto: je pravo milo bodočnosti.

Kdor poskusi te izdelke, kateri se dobe pri lekarničarjih in drogistih, in jih porablja, ta uvažuje glavna pravila zdravstva, previdnosti in varčnosti. 6 10

Najboljša 36—40

Brnska sukna

razpošilja po originalnih tovarniških cenah tovarna fina sukna

Sigel-Imhof

v Brnu.

Za elegantno pomladno in poletno moško obleko zadosti je 1 odrezek v dolgosti 3-10 metra, to je 4 Dunajski vatli

1 odrezek iz pristne ovčje volne velja:
 1. gld. 1.80 iz navadne
 2. gld. 2.75 iz fine
 3. gld. 10.50 iz jako fine
 4. gld. 12.10 iz najfinejše

Nadalje so v največji izbori: s svilu pretkana grebenasta sukna, blago za ogrtače, loden za lovec in turiste, peruvienne in tosking za salonsko obleke, prepisana sukna za gg. uradnike, blago iz sukanca za moške in dečke, ki se sme prati, pristna piqué-gilet-blaga itd. — Za dobro blago, natančno odgovarjajočo in točno dopošiljatev se jamči. Uzorci zastoj in franko.

Pošilja blago dobro spravljeno in poštnine prosto

Teodor Slabanja

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17, priporoča se vljudno pri visoko častiti duhovščini v napravo cerkvenih posod in orodja najnovjše oblike, kot: monstranc, kelihov itd. itd. po najnižji ceni. Stare reči popravi, ter jih v ognju pozlati in posrebrl. Na blagovoljno vprašanje radovoljno odgovarja. 41—30

Pošilja blago dobro spravljeno in poštnine prosto!

Čast nam je preporučiti p. n. občinstvu Trsta i okolice, Primorja i ostalih hrvatsko-slovenskih gradovah i mjestah, sa solidnosti i jeftinoće poznatu, te obilnimi modernimi pisanimi strojevi providjenu,

JEDINU SLAVENSKU TISKARU U TRSTU

Ista prima i obavlja svaku naručbu bilo koje vrsti knjigotiskarskoga posla te preporuča se osobito za ove vrsti tiskanie kao n. pr.:

za župne ured, okružnice, račune, list. artije i zavitke s napisom, preporučne karte, posjetnice, zaručne i vjenčane objave, pozive, rasporede, ulaznice, oglase, pravila, izvješće, zaključne račune, ročištnike, punomoći, cjenike, jestvenike, svakovratne skržižaljke, izpovjedne cedulje, knjige itd.

Uvjerava se p. n. občinstvo, da će nam biti osobita briga, p. n. naručitelje u svakom pogledu zadovoljiti koli brzom i točnom podvorbom, toli jeftinom cjenom i ukusnom izradbom.

Drži u zalhi (skladišću) svo potrebno tiskarice i knjige za crkvene ured.

Onda ima na prodaj sledeće knjige:
 Kmetijsko berilo za nadaljevalne tečajje ljudskih škol in gospodarjev v pouk ciena prije 50 nyč. sada 40 tvrdo vezana n. 60
 Sodnijski obrasci sastavl B. Trnovoc n. 30
 Vilim Tel, prevod Cegnora n. 40
 Ljudmila prevod J. Lebana n. 30
 Filip prevod Križmana n. 30
 Antigona prevod Križmana n. 30
 Trst in okolica od Silo n. 30
 Pjesma o zvonu preveo A. K. Istranin n. 30
 Istra pjesma A. K. n. 30

Ove su knjige jako prikladno za darove o praznicah zato ih sl. občinstvu preporučamo. Kod naručivanja tiskarica i drugog, molimo naznačiti to č n o naručbu i dotični naslov (adresu) naručitelja.

Za obilnu naručbu preporuča se

Tiskara Dolenc

Via Carintia br. 28 u Trstu.

Prvo žrebanje, 14. avgusta SAMO 1 gold. Prvo žrebanje, 14. avgusta

Srečke dunajske razstave

2 glavna 2 dobitka vsaki v vrednosti 50.000 gld. a. vr.

Vsaka srečka velja za obojno žrebanje Drugo žrebanje 15. oktobra

Srečke po 1 gold.

V Trstu pri: Giuseppe Bolaffio, Alessandro Levi, Daniel Levy i drug., Morpurgo i drug., Ign. Neumann, Enrico Schiffmann in Marco Nigris.